

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
INSTITUTE FOR STATISTICS OF FB&H

ISSN 1840-3478

GODINA / YEAR III

SARAJEVO, 30.10.2015.

BROJ / NUMBER 26.1

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ U 2014. GODINI RESEARCH AND DEVELOPMENT IN 2014

U saopćenju su prikazani podaci o zaposlenim i angažiranim na poslovima istraživanja i razvoja, bruto domaćim izdacima za istraživanje i razvoj, izvorima utrošenih sredstava za istraživanje i razvoj, vrijednosti i broju istraživačko-razvojnih radova; prema naučnoj oblasti istraživačko razvojnog rada.

Na poslovima istraživanja i razvoja u 2014. godini bilo je zaposleno 2158 osoba, sa punim i kraćim od punog radnog vremena, od čega je 1041 žena, odnosno 48,24%. Broj osoba moguće je prikazati pomoću ekvivalenta pune zaposlenosti tako da dobijamo da je u 2014. godini 1087,30 osoba bilo zaposleno puno radno vrijeme na poslovima istraživanja i razvoja.

U istom periodu na poslovima istraživanja i razvoja, na osnovu ugovora o djelu ili autorskog ugovora, bilo je angažirano 337 osoba, od čega je 109 žena. Izraženo ekvivalentom pune zaposlenosti, na poslovima istraživanja i razvoja puno radno vrijeme bilo je angažirano 81,80 osoba.

Od ukupnog broja zaposlenih, najveće učešće imaju istraživači (55,60%), stručni saradnici (22,66%), tehničko osoblje (8,30%), ostalo osoblje (8,10%), rukovodeće osoblje (5,34%).

Najveći broj istraživača zaposlen je u sektoru visokog obrazovanja (96,25%), državnom sektoru (3,50%), poslovnom sektoru (0,25%) .

Kada se posmatra naučna oblast istraživačkog rada najveći broj istraživača zaposlen je u oblasti društvenih nauka (78,21%).

The release presents data on persons employed and engaged in research and development, gross domestic expenditures on research and development, sources of funds for research and development, and value and number of research and development works; by sector of research and development implementation and by field of science of

There were 2158 persons engaged in R&D in full-time and part - time employment, out of which 1041 or 48.24% were women. It is also possible to display the total number of employees by full-time equivalent, thus, in 2014 there were 1087,30 persons working full-time in research and development activities.

In the same period, 337 persons were hired under temporary service contracts and copyright agreements in research and development activities, out of which 109 were women. Expressed in full time equivalent, 81.80 persons were hired under temporary service contracts and copyright agreements in research and development activities.

Out of the total number of employees, the largest share is that of researchers (55,60%), research associates (22,66%), technicians (8,30%), other supporting staff (8,10%) and management (5,34%).

Most researchers were hired in the sector of higher education (96,25%), followed by government sector (3,50%) and business sector (0,25%) .

By field of science, the highest number of researches was engaged in the field of Social sciences (78.21%).

Bruto izdaci za istraživanje i razvoj u 2014. godini iznosili su 46 698 903 KM, od toga su tekući izdaci iznosili 34 958 222 KM (74,86%), a investicioni izdaci 11.740.681 KM (25,14%).

Gross expenditure on R&D in 2014 was 46 698 903 KM, out of which current expenditures were 34 958 222 KM (74,86%), and investment expenditure 11 740 681 KM (25,14%).

Bruto izdaci najveći su bili u oblasti Inženjstvo i tehnologija (45,60%). Naučna oblast određena je prema najvećem broju zaposlenih na poslovima istraživanja i razvoja, dakle ona naučna oblast u kojoj radi najveći broj osoba.

Gross expenditures were the highest in the field of Engineering and Technology (45,60%) . The field of science is determined according to predominance. The predominant field is the one in which most personnel work in research and development.

Najviše utrošenih sredstava za naučnoistraživački rad je u oblasti obrazovanja (80,78%).

The highest share of funds for R&D was intended for Education (80,78%).

Ukupan broj istraživačko-razvojnih radova je 921, od čega je najveći broj radova iz oblasti društvenih nauka (40,82%) i inženjstva i tehnologija(28,12%).

The total number of R&D works was 921, with the majority of work being part of Social sciences (40,82%) and Engineering and Technology (28,12%).

Od 38 posmatranih jedinica koje su u 2014. godini obavljale djelatnosti istraživanja i razvoja , 25 jedinica je iz sektora visokog obrazovanja, 5 jedinica iz poslovnog sektora, a 8 jedinica iz državnog sektora.

Out of the total number of R&D units, which was 38 in 2014, 25 were part of the higher education sector, 5 were part of the business sector and 8 units were part both of government sector and non-profit sector.

1. ZAPOSLENI NA POSLOVIMA IR PREMA SEKTORIMA I POLU, 2014.

PERSONS ENGAGED IN R&D BY SECTOR AND SEX, 2014

	Ukupno Total				Sa punim radnim vremenom Working full - time		Sa kraćim od punog radnog vremena Working part - time				
	Ukupno Total		u ekvivalentu pune zaposlenosti in full-time equivalent				ukupno total		u ekvivalentu pune zaposlenosti in full-time equivalent		
	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	

UKUPNO	2158	1041	1087,30	552,00	659	298	1499	743	670,30	367,00	TOTAL
Istraživači	1200	557	571,60	320,20	345	138	855	419	392,60	240,20	Researchers
Stručni saradnici	489	244	208,30	106,00	119	72	370	172	136,30	64,00	Research associates
Tehničko osoblje	179	99	109,90	54,10	96	48	83	51	37,90	26,10	Technicians
Rukovodeće osoblje	114	28	69,80	19,40	30	8	84	20	39,80	11,40	Managers
Ostalo osoblje	176	113	127,70	52,30	69	32	107	81	63,70	25,30	Other supporting staff
POSLOVNI SEKTOR	37	9	37,00	9,00	37	9	-	-	-	-	BUSINESS SECTOR
Istraživači	3	-	3,00	-	3	-	-	-	-	-	Researchers
Stručni saradnici	5	2	5,00	2,00	5	2	-	-	-	-	Research associates
Tehničko osoblje	19	5	19,00	5,00	19	5	-	-	-	-	Technicians
Rukovodeće osoblje	5	1	5,00	1,00	5	1	-	-	-	-	Managers
Ostalo osoblje	5	1	5,00	1,00	5	1	-	-	-	-	Other supporting staff
VISOKO OBRAZOVANJE	1960	970	933,40	493,30	517	243	1443	727	658,40	363,30	HIGHER EDUCATION
Istraživači	1155	544	528,20	307,70	305	126	850	418	389,20	239,70	Researchers
Stručni saradnici	410	215	168,30	86,40	85	54	325	161	130,30	62,40	Research associates
Tehničko osoblje	144	83	77,30	40,50	65	36	79	47	36,30	24,50	Technicians
Rukovodeće osoblje	96	26	52,90	17,40	14	6	82,00	20	38,90	11,40	Managers
Ostalo osoblje	155	102	106,70	41,30	48	21	107	81	63,70	25,30	Other supporting staff
DRŽAVNI SEKTOR	161	62	116,90	49,70	105	46	56	16	11,90	3,70	GOVERNMENT SECTOR
Istraživači	42	13	40,40	12,50	37	12	5	1	3,40	0,50	Researchers
Stručni saradnici	74	27	35,00	17,60	29	16	45	11	6,00	1,60	Research associates
Tehničko osoblje	16	11	13,60	8,60	12	7	4	4	1,60	1,60	Technicians
Rukovodeće osoblje	13	1	11,90	1,00	11	1	2	-	0,90	-	Managers
Ostalo osoblje	16	10	16,00	10,00	16	10	-	-	-	-	Other supporting staff
NEPROFITNI SEKTOR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Istraživači	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Researchers
Stručni saradnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Research associates
Tehničko osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Technicians
Rukovodeće osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Managers
Ostalo osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Other supporting staff

2. ZAPOSLENI NA POSLOVIMA IR PREMA SEKTORIMA, NAUČNOJ OBLASTI I POLU, 2014.

PERSONS ENGAGED IN R&D BY SECTOR, FIELD OF SCIENCE AND SEX, 2014

	Ukupno/ Total		Istraživači Researchers		Stručni saradnici Research associate		Tehničko osoblje Technicians		Rukovodeće osoblje Management		Ostalo osoblje Other supporting staff		
	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	
UKUPNO	2158	1041	1200	557	489	244	179	99	114	28	176	113	TOTAL
Prirodne nauke	109	69	69	45	17	9	14	11	3	-	6	4	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	471	152	205	56	121	49	67	29	29	3	49	15	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	77	40	44	19	22	12	8	6	1	1	2	2	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	20	13	5	3	9	5	4	3	2	2	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	1299	663	770	370	265	138	81	49	75	21	108	85	Social sciences
Humanističke nauke	182	104	107	64	55	31	5	1	4	1	11	7	Humanities
Multidisciplinarnе nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
POSLOVNI SEKTOR	37	9	3	-	5	2	19	5	5	1	5	1	BUSINESS SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	34	7	3	-	5	2	19	5	3	-	4	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	2	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	Humanities
Multidisciplinarnе nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
VISOKO OBRAZOVANJE	1960	970	1155	544	410	215	144	83	96	26	155	102	HIGHER EDUCATION
Prirodne nauke	82	59	60	42	12	8	9	8	-	-	1	1	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	345	116	192	56	54	27	41	19	17	2	41	12	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	70	34	42	18	21	11	5	3	-	-	2	2	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	20	13	5	3	9	5	4	3	2	2	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	1299	663	770	370	265	138	81	49	75	21	108	85	Social sciences
Humanističke nauke	144	85	86	55	49	26	4	1	2	1	3	2	Humanities
Multidisciplinarnе nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
DRŽAVNI SEKTOR	161	62	42	13	74	27	16	11	13	1	16	10	GOVERNMENT SECTOR
Prirodne nauke	27	10	9	3	5	1	5	3	3	-	5	3	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	92	29	10	-	62	20	7	5	9	1	4	3	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	6	5	2	1	1	1	3	3	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	36	18	21	9	6	5	1	-	1	-	7	4	Humanities
Multidisciplinarnе nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
NEPROFITNI SEKTOR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarnе nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo; Telefon/Phone: +387 33 20 64 52, Fax: +387 33 22 61 51

Web stranica/ Web site: fzs.ba, E-mail: fedstat@fzs.ba

3. ZAPOSLENI NA POSLOVIMA IR PREMA SEKTORIMA I NAUČNOJ OBLASTI, IZRAŽENI EKVALENTOM PUNE ZAPOSLENOSTI, 2014.

PERSONS ENGAGED IN R&D BY SECTOR AND FIELD OF SCIENCE, EXPRESSED IN FULL-TIME EQUIVALENT, 2014

	Ukupno		Istraživači		Stručni saradnici		Tehničko osoblje		Rukovodeće osoblje		Ostalo osoblje		
	svęga all	ęene female	svęga all	ęene female	svęga all	ęene female	svęga all	ęene female	svęga all	ęene female	svęga all	ęene female	
UKUPNO	1087,30	552,00	571,60	320,20	208,30	106,00	109,90	54,10	69,80	19,40	127,70	52,30	TOTAL
Prirodne nauke	55,80	32,70	30,30	19,10	8,50	3,60	9,00	7,00	3,00	-	5,00	3,00	Natural sciences
Inęinjerstvo i tehnologija	246,70	77,00	76,40	17,70	46,80	22,40	61,10	23,10	18,30	1,90	44,10	11,90	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	21,20	8,50	14,90	3,90	3,80	2,10	1,50	1,50	1,00	1,00	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	3,50	2,20	1,10	0,70	1,40	0,70	0,50	0,30	0,50	0,50	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	676,50	382,00	395,50	246,00	132,00	67,00	36,00	22,00	43,00	15,00	70,00	32,00	Social sciences
Humanističke nauke	83,60	49,60	53,40	32,80	15,80	10,20	1,80	0,20	4,00	1,00	8,60	5,40	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
POSLOVNI SEKTOR	37,00	9,00	3,00	-	5,00	2,00	19,00	5,00	5,00	1,00	5,00	1,00	BUSINESS SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inęinjerstvo i tehnologija	34,00	7,00	3,00	-	5,00	2,00	19,00	5,00	3,00	-	4,00	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	1,00	1,00	-	-	-	-	-	-	1,00	1,00	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	2,00	1,00	-	-	-	-	-	-	1,00	-	1,00	1,00	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
VISOKO OBRAZOVANJE	933,40	493,30	528,20	307,70	168,30	86,40	77,30	40,50	52,90	17,40	106,70	41,30	HIGHER EDUCATION
Prirodne nauke	28,80	22,70	21,30	16,10	3,50	2,60	4,00	4,00	-	-	-	-	Natural sciences
Inęinjerstvo i tehnologija	161,80	50,80	64,00	17,70	18,30	9,30	36,00	14,00	7,40	0,90	36,10	8,90	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	17,20	5,00	13,90	3,40	3,30	1,60	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	3,50	2,20	1,10	0,70	1,40	0,70	0,50	0,30	0,50	0,50	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	676,50	382,00	395,50	246,00	132,00	67,00	36,00	22,00	43,00	15,00	70,00	32,00	Social sciences
Humanističke nauke	45,60	30,60	32,40	23,80	9,80	5,20	0,80	0,20	2,00	1,00	0,60	0,40	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
DRęAVNI SEKTOR	116,90	49,70	40,40	12,50	35,00	17,60	13,60	8,60	11,90	1,00	16,00	10,00	GOVERNMENT SECTOR
Prirodne nauke	27,00	10,00	9,00	3,00	5,00	1,00	5,00	3,00	3,00	-	5,00	3,00	Natural sciences
Inęinjerstvo i tehnologija	50,90	19,20	9,40	-	23,50	11,10	6,10	4,10	7,90	1,00	4,00	3,00	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	3,00	2,50	1,00	0,50	0,50	0,50	1,50	1,50	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	36,00	18,00	21,00	9,00	6,00	5,00	1,00	-	1,00	-	7,00	4,00	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
NEPROFITNI SEKTOR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inęinjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

4. ISTRAŽIVAČI ZAPOSLENI NA POSLOVIMA IR PREMA GODINAMA STAROSTI I POLU, 2014.
RESEARCHERS ENGAGED IN R&D BY AGE AND SEX, 2014

	Ukupno/ Total		Poslovni sektor <i>Business sector</i>		Visoko obrazovanje <i>Higher education</i>		Državni sektor <i>Government sector</i>		Neprofitni sektor <i>Non - profit sector</i>		
	svoga/ all	žene/ female	svoga/ all	žene/ female	svoga/ all	žene/ female	svoga/ all	žene/ female	svoga/ all	žene/ female	

UKUPNO	1200	557	3	-	1155	544	42	13	-	-	TOTAL
manje od 25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- <i>under 25 years of age</i>
25-29	67	46	-	-	63	45	4	1	-	-	25-29
30-34	167	87	-	-	165	87	2	-	-	-	30-34
35-39	204	129	-	-	196	123	8	6	-	-	35-39
40-44	160	78	-	-	153	77	7	1	-	-	40-44
45-49	124	65	1	-	120	62	3	3	-	-	45-49
50-54	252	86	1	-	246	84	5	2	-	-	50-54
55-59	100	24	1	-	94	24	5	-	-	-	55-59
60-64	85	33	-	-	79	33	6	-	-	-	60-64
65-69	37	8	-	-	35	8	2	-	-	-	65-69
70 i više	4	1	-	-	4	1	-	-	-	-	70 and older

5. ANGAŽOVANI NA OSNOVU UGOVORA O DJELU ILI AUTORSKOG UGOVORA, NA POSLOVIMA IR PREMA SEKTORIMA I POLU, 2014.

PERSONS HIRED UNDER TEMPORARY SERVICE CONTRACTS AND COPYRIGHT AGREEMENTS IN R&D BY SECTOR AND SEX, 2014

	Ukupno <i>Total</i>				Sa punim radnim vremenom <i>Working full - time</i>		Sa kraćim od punog radnog vremena <i>Working part - time</i>				
	ukupno <i>total</i>		u ekvivalentu pune zaposlenosti <i>in full-time equivalent</i>				ukupno <i>total</i>		u ekvivalentu pune zaposlenosti <i>in full-time equivalent</i>		
	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	
UKUPNO	337	109	81,80	21,20	3	1	334	108	81,80	21,20	TOTAL
Istraživači	101	22	23,40	5,20	2	-	99	22	23,40	5,20	<i>Researchers</i>
Stručni saradnici	204	70	50,10	12,50	1	1	203	69	50,10	12,50	<i>Research associates</i>
Tehničko osoblje	17	10	5,40	2,40	-	-	17	10	5,40	2,40	<i>Technicians</i>
Rukovodeće osoblje	10	6	0,90	0,60	-	-	10	6	0,90	0,50	<i>Managers</i>
Ostalo osoblje	5	1	2,00	0,50	-	-	5	1	2,00	0,50	<i>Other supporting staff</i>
POSLOVNI SEKTOR	28	4	14,00	2,00	-	-	28	4	14,00	2,00	BUSINESS SECTOR
Istraživači	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	TOTAL
Stručni saradnici	28	4	14,00	2,00	-	-	28	4	14,00	2,00	<i>Researchers</i>
Tehničko osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Research associates</i>
Rukovodeće osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Technicians</i>
Ostalo osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Managers</i>
											<i>Other supporting staff</i>
VISOKO OBRAZOVANJE	292	104	63,00	19,00	3	1	289	103	63,00	19,00	HIGHER EDUCATION
Istraživači	90	22	19,50	5,20	2	-	88	22	19,50	5,20	TOTAL
Stručni saradnici	170	65	35,20	10,30	1	1	169	64	35,20	10,30	<i>Researchers</i>
Tehničko osoblje	17	10	5,40	2,40	-	-	17	10	5,40	2,40	<i>Research associates</i>
Rukovodeće osoblje	10	6	0,90	0,60	-	-	10	6	0,90	0,60	<i>Technicians</i>
Ostalo osoblje	5	1	2,00	0,50	-	-	5	1	2,00	0,50	<i>Managers</i>
											<i>Other supporting staff</i>
DRŽAVNI SEKTOR	17	1	4,80	0,20	-	-	17	1	4,80	0,20	GOVERNMENT SECTOR
Istraživači	11	-	3,90	-	-	-	11	-	3,90	-	TOTAL
Stručni saradnici	6	1	0,90	0,20	-	-	6	1	0,90	0,20	<i>Researchers</i>
Tehničko osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Research associates</i>
Rukovodeće osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Technicians</i>
Ostalo osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Managers</i>
											<i>Other supporting staff</i>
NEPROFITNI SEKTOR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Istraživači	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	TOTAL
Stručni saradnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Researchers</i>
Tehničko osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Research associates</i>
Rukovodeće osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Technicians</i>
Ostalo osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Managers</i>
											<i>Other supporting staff</i>

6. ANGAŽOVANI NA OSNOVU UGOVORA O DJELU ILI AUTORSKOG UGOVORA, NA POSLOVIMA IR PREMA SEKTORIMA I NAUČNOJ OBLASTI, 2014.

PERSONS HIRED UNDER TEMPORARY SERVICE CONTRACTS AND COPYRIGHT AGREEMENTS IN R&D BY SECTOR AND FIELD OF SCIENCE1, 2014

	Ukupno		Istraživači		Stručni saradnici		Tehničko osoblje		Rukovodeće osoblje		Ostalo osoblje		
	Total		Researchers		Research associates		Technicians		Management		Other supporting staff		
	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	
UKUPNO	337	109	101	22	204	70	17	10	10	6	5	1	TOTAL
Prirodne nauke	8	6	4	3	4	3	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	36	5	3	-	33	5	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	25	12	5	2	20	10	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	17	4	2	-	10	1	2	2	3	1	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	242	82	79	17	136	51	15	8	7	5	5	1	Social sciences
Humanističke nauke	9	-	8	-	1	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
POSLOVNI SEKTOR	28	4	-	-	28	4	-	-	-	-	-	-	BUSINESS SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	28	4	-	-	28	4	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
VISOKO OBRAZOVANJE	292	104	90	22	170	65	17	10	10	6	5	1	HIGHER EDUCATION
Prirodne nauke	8	6	4	3	4	3	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	25	12	5	2	20	10	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	17	4	2	-	10	1	2	2	3	1	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	242	82	79	17	136	51	15	8	7	5	5	1	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
DRŽAVNI SEKTOR	17	1	11	-	6	1	-	-	-	-	-	-	GOVERNMENT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	8	1	3	-	5	1	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	9	-	8	-	1	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
NEPROFITNI SEKTOR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

7. ANGAŽOVANI NA OSNOVU UGOVORA O DJELU ILI AUTORSKOG UGOVORA, NA POSLOVIMA IR PREMA SEKTORIMA I NAUČNOJ OBLASTI, IZRAŽENI EKIVALENTOM PUNE ZAPOSLENOSTI, 2014.

PERSONS HIRED UNDER TEMPORARY SERVICE CONTRACTS AND COPYRIGHT AGREEMENTS IN R&D BY SECTOR AND FIELD OF SCIENCE1, IN FULL TIME EQUIVALENT, 2014

	Ukupno		Istraživači		Stručni saradnici		Tehničko osoblje		Rukovodeće osoblje		Ostalo osoblje		
	Total		Researchers		Research associates		Technicians		Management		Other supporting staff		
	svega all	žene female	svega all	žene female	svega all	žene female	svega all	žene female	svega all	žene female	svega all	žene female	
UKUPNO	81,80	21,20	23,40	5,20	50,10	12,50	5,40	2,40	0,90	0,60	2,00	0,50	TOTAL
Prirodne nauke	1,60	1,20	0,80	0,60	0,80	0,60	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	16,10	2,20	1,50	-	14,60	2,20	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	4,00	1,80	0,90	0,40	3,10	1,40	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	1,80	0,30	0,40	-	1,00	0,10	0,10	0,10	0,30	0,10	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	55,60	15,70	17,40	4,20	30,30	8,20	5,30	2,30	0,60	0,50	2,00	0,50	Social sciences
Humanističke nauke	2,70	-	2,40	-	0,30	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarnе nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
POSLOVNI SEKTOR	14,00	2,00	-	-	14,00	2,00	-	-	-	-	-	-	BUSINESS SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	14,00	2,00	-	-	14,00	2,00	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarnе nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
VISOKO OBRAZOVANJE	63,00	19,00	19,50	5,20	35,20	10,30	5,40	2,40	0,90	0,60	2,00	0,50	HIGHER EDUCATION
Prirodne nauke	1,60	1,20	0,80	0,60	0,80	0,60	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	4,00	1,80	0,90	0,40	3,10	1,40	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	1,80	0,30	0,40	-	1,00	0,10	0,10	0,10	0,30	0,10	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	55,60	15,70	17,40	4,20	30,30	8,20	5,30	2,30	0,60	0,50	2,00	0,50	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarnе nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
DRŽAVNI SEKTOR	4,80	0,20	3,90	-	0,90	0,20	-	-	-	-	-	-	GOVERNMENT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	2,10	0,20	1,50	-	0,60	0,20	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	2,70	-	2,40	-	0,30	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarnе nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
NEPROFITNI SEKTOR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarnе nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

8. BRUTO DOMAĆI IZDACI ZA IR PREMA SEKTORIMA, NAUČNOJ OBLASTI I VRSTI TROŠKOVA U KONVERTIBILNIM MARKAMA (KM), 2014.

GROSS DOMESTIC EXPENDITURE FOR R&D BY SECTOR, FIELD OF SCIENCE 1 AND TYPE OF COSTS IN KONVERTIBILNA MARKA (KM), 2014

	Bruto domaći izdaci Gross domestic expenditure	Tekući izdaci Current expenditures			Investicioni izdaci Capital expenditures	
		ukupno total	troškovi rada labour costs	ostali tekući troškovi other current costs		
UKUPNO	46698903	34958222	23613636	11344586	11740681	TOTAL
Prirodne nauke	1373013	1115026	922281	192745	257987	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	20065027	16804165	10275301	6528864	3260862	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	1938754	394736	187622	207114	1544018	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	251000	127000	34000	93000	124000	Agricultural sciences
Društvene nauke	21293215	14798427	10912015	3886412	6494788	Social sciences
Humanističke nauke	1777894	1718868	1282417	436451	59026	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
POSLOVNI SEKTOR	2009354	1266597	833899	432698	742757	BUSINESS SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	1673094	952094	712421	239673	721000	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	194611	177880	47622	130258	16731	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	141649	136623	73856	62767	5026	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
VISOKO OBRAZOVANJE	37727259	29035508	18944175	10091333	8691751	HIGHER EDUCATION
Prirodne nauke	311160	58173	12100	46073	252987	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	13994496	13736807	7781499	5955308	257689	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	1604143	76856	-	76856	1527287	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	251000	127000	34000	93000	124000	Agricultural sciences
Društvene nauke	21293215	14798427	10912015	3886412	6494788	Social sciences
Humanističke nauke	273245	238245	204561	33684	35000	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
DRŽAVNI SEKTOR	6962290	4656117	3835562	820555	2306173	GOVERNMENT SECTOR
Prirodne nauke	1061853	1056853	910181	146672	5000	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	4397437	2115264	1781381	333883	2282173	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	140000	140000	140000	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	1363000	1344000	1004000	340000	19000	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
NEPROFITNI SEKTOR	-	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

9. IZVORI FINANSIJSKIH SREDSTAVA UTROŠENIH ZA IR U KONVERTIBILNIM MARKAMA (KM), 2014.
SOURCES OF FINANCIAL FUNDS SPENT ON R&D IN KONVERTIBILNA MARKA (KM), 2014

	Ukupno <i>Total</i>	Poslovni sektor <i>Business sector</i>	Visoko obrazovanje <i>Higher education</i>	Državni sektor <i>Government sector</i>	Neprofitni sektor <i>Non - profit sector</i>	
UKUPNO	46698903	2009354	37727259	6962290	-	TOTAL
Finansijska sredstva iz Federacije BiH	44231990	1867705	36731995	5632290	-	FUNDS OF FB&H
Budžetska sredstva namjenjena za IR	28281843	413000	25461990	2406853	-	<i>Government funds intended for R&D</i>
Sredstva od fondova, agencija i fondacija FBiH	17000	-	17000	-	-	<i>Funds of funds, agencies and foundations in FB&H</i>
Sredstva od lokalnih zajednica	819048	-	819048	-	-	<i>Funds of local communities</i>
Sredstva od poslovnih subjekata	4995472	351094	4642378	2000	-	<i>Funds of business subjects</i>
Sredstva od neprofitnih organizacija FBiH	23000	-	23000	-	-	<i>Funds of non-profit organisations in FB&H</i>
Sredstva od patenata, licenci i slično	5693437	-	3460000	2233437	-	<i>Funds from patents, licenses, etc. (from sale in FB&H)</i>
Ostala sopstvena sredstva	4402190	1103611	2308579	990000	-	<i>Other own funds</i>
Sredstva zajedničkih institucija BiH	72100	-	62100	10000	-	FUNDS OF COMMON INSTITUTIONS OF B&H
Sredstva od ministarstava	72100	-	62100	10000	-	<i>Funds of Ministries of B&H</i>
Sredstva od fondova, agencija i fondacija BiH	-	-	-	-	-	<i>Funds of funds, agencies and foundations in B&H</i>
Finansijska sredstva iz RS ili BD	-	-	-	-	-	FUNDS OF THE Republika Srpska or BD
Sredstva od ministarstava iz RS ili BD	-	-	-	-	-	<i>Funds of Ministries of the Republika Srpska or BD</i>
Sredstva od poslovnih subjekata iz RS ili BD	-	-	-	-	-	<i>Funds of business subjects</i>
ostali izvori sredstava iz RS ili BD	-	-	-	-	-	<i>Other sources of funds</i>
Finansijska sredstva iz inozemstva	2394813	141649	933164	1320000	-	FUNDS FROM ABROAD

Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo; Telefon/Phone: +387 33 20 64 52 , Fax: +387 33 22 61 51

Web stranica/ [Web site: fzs.ba](http://fzs.ba), E-mail: fedstat@fzs.ba

10. SREDSTVA ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ PREMA PRIMARNIM DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA U KONVERTIBILNIM MARKAMA (KM), 2014.

RESOURCES FOR R&D BY MAJOR SOCIO-ECONOMIC GOA , IN KONVERTIBILNA MARKA (KM) 2014

	Ukupno <i>Total</i>	Poslovni sektor <i>Business sector</i>	Državni sektor <i>Government sector</i>	Visoko obrazovanje <i>Higher education</i>	Neprofitni sektor <i>Non - profit sector</i>	
Ukupno	46698903	2009354	37727259	6962290	-	TOTAL
Istraživanje i eksploatacija Zemlje	1061853	-	-	1061853	-	<i>Exploration and exploitation of the Earth</i>
Očuvanje životne sredine	1798048	-	1798048	-	-	<i>Environment</i>
Istraživanje i eksploatacija svemira	-	-	-	-	-	<i>Exploration and exploitation of space</i>
Transport, telekomunikacije i ostale infrastrukture	5773000	-	5000000	773000	-	<i>Transport, telecommunication and other infrastructures</i>
Energija	7420457	351094	3444926	3624437	-	<i>Energy</i>
Industrijska proizvodnja i tehnologija	5733552	1322000	4411552	-	-	<i>Industrial production and technology</i>
Zdravstvo	7187828	194611	6853217	140000	-	<i>Health</i>
Poljoprivreda	142000	-	142000	-	-	<i>Agriculture</i>
Obrazovanje	3327482	-	2324482	1003000	-	<i>Education</i>
Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji	241649	141649	100000	-	-	<i>Culture, recreation, religion and mass media</i>
Politički i društveni sistemi, strukture i procesi	1900000	-	1900000	-	-	<i>Political and social systems, structures and processes</i>
Opšte unapređenje znanja	12113034	-	11753034	360000	-	<i>General advancement of knowledge</i>
Obrana	-	-	-	-	-	<i>Defense</i>

11. BROJ ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNIH RADOVA PREMA NAUČNOJ OBLASTI I VRSTI ISTRAŽIVANJA, 2014.
NUMBER OF R&D WORKS BY FIELD OF SCIENCE AND TYPE OF RESEARCH, 2014

	Ukupno Total	Vrsta istraživanja <i>Type of research</i>			
		fundamentalna <i>fundamental</i>	primjenjena <i>applied</i>	razvojna <i>experimental development</i>	
UKUPNO	921	196	601	124	TOTAL
Prirodne nauke	60	10	36	14	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	259	17	211	31	<i>Engineering and Technology</i>
Medicinske i zdravstvene nauke	25	19	6	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivredne nauke	68	4	39	25	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	376	28	299	49	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	133	118	10	5	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
POSLOVNI SEKTOR	16	6	10	-	BUSINESS SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	13	4	9	-	<i>Engineering and Technology</i>
Medicinske i zdravstvene nauke	1	-	1	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	-	-	-	-	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	2	2	-	-	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
VISOKO OBRAZOVANJE	825	147	565	113	HIGHER EDUCATION
Prirodne nauke	53	8	31	14	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	217	13	182	22	<i>Engineering and Technology</i>
Medicinske i zdravstvene nauke	24	19	5	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivredne nauke	68	4	39	25	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	376	28	399	49	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	87	75	9	3	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
DRŽAVNI SEKTOR	80	43	26	11	GOVERNMENT SECTOR
Prirodne nauke	7	2	5	-	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	29	-	20	9	<i>Engineering and Technology</i>
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	-	-	-	-	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	44	41	1	2	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
NEPROFITNI SEKTOR	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	<i>Engineering and Technology</i>
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	-	-	-	-	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	-	-	-	-	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>

12. JEDINICE KOJE SE BAVE ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM, 2014.

R&D UNITS BY SECTOR, 2014

	Ukupno <i>Total</i>	Poslovni sektor <i>Business sector</i>	Visoko obrazovanje <i>Higher education</i>	Državni sektor <i>Government sector</i>	Neprofitni sektor <i>Non - profit sector</i>	
--	------------------------	--	--	--	--	--

UKUPNO	38	5	25	8	-	TOTAL
Prirodne nauke	4	-	3	1	-	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	12	3	5	4	-	<i>Engineering and Technology</i>
Medicinske i zdravstvene i	5	1	3	1	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivredne nauke	1	-	1	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	9	-	9	-	-	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	7	1	4	2	-	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarnе nauke	-	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Podaci su rezultat statističke obrade godišnjih izvještaja prikupljenih od poslovnih subjekata koji su obavljali djelatnosti istraživanja i razvoja u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2014. godini i to od poslovnog sektora na godišnjem izvještaju o istraživanju i razvoju za poslovni sektor (obrazac IR-1) , od visokoškolskih ustanova na godišnjem izvještaju o istraživanju i razvoju (obrazac IR-2) i od državnog sektora i neprofitnih organizacija (obrazac IR-3).

Metodologija za sprovođenje istraživanja je usklađena sa međunarodnim standardima koje je postavio OECD i objavio u priručniku Frascati Manual (The Measurement of Scientific and Technological Activities – Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development – Frascati Manual, 2002 i 2007; izdavač: OECD).

DEFINICIJE

Naučna istraživanja su teorijski ili eksperimentalni rad koji se preduzima radi sticanja novih naučnih saznanja i povećanja sveukupnog ljudskog znanja. Naučnim istraživanjima se smatraju osnovna i primijenjena istraživanja.

Osnovna (fundamentalna, bazična) istraživanja obuhvataju ona istraživanja koja povećavaju opšti fond naučnih činjenica i znanja i koja određuju nova područja ljudskog znanja i spoznaja, ali koja nemaju ili ne moraju imati direktnu praktičnu primjenu dobijenih rezultata. Osnovna istraživanja otkrivaju pojave, procese, uzročno-posljedične veze i zakonitosti u prirodi, društvu i ljudskom mišljenju, i to, prije svega, radi unapređenja ljudskog znanja i stvaranja bazičnog znanja, koja dalje služe kao osnova za primijenjena i razvojna istraživanja i ona nemaju direktne komercijalne ciljeve.

Primijenjena (aplikativna) istraživanja su teorijski ili eksperimentalni rad koji se preduzima radi sticanja novih znanja, a koji je usmjeren na rješavanje nekog praktičnog zadatka, odnosno ostvarenje nekog praktičnog cilja. Primijenjena istraživanja proširuju i produbljuju postojeća znanja radi rješavanja određenih problema. Ono se preduzima ili radi ispitivanja moguće primjene rezultata fundamentalnih istraživanja ili utvrđivanja novih metoda ili postupaka za postizanje unaprijed određenog cilja. Primijenjena istraživanja su, prema tome, usmjerena na otkrivanje novih naučnih znanja, primjenu tih znanja u svrhu realizacije određenih komercijalnih ciljeva.

EXPLANATION AND NOTE

Data issued here are the result of statistical processing of annual reports collected from business entities engaged in the research and development activity in Federation of B&H during 2014, as follows: from business sector through the Annual Report on Research and Development for Business Entities (form IR-1), from institutions of higher education through the Annual Report on Research and Development for Higher Education Institutions (form IR-2), and from government and non-profit sector (form IR-3).

Methodology used while conducting this survey is harmonised with the international standards which the OECD established and published in the Frascati Manual (The Measurement of Scientific and Technological Activities – Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development–Frascati Manual, 2002 and 2007; publisher: Organisation for Economic Cooperation and Development).

DEFINITION

Scientific research activity refers to theoretical or experimental work undertaken to acquire new scientific knowledge and to increase overall human knowledge. Scientific research refers to basic and applied research.

Basic (fundamental) research refers to research that increases the general fund of scientific facts and knowledge, also defining new areas of human knowledge and understanding, but which does not have or does not have to have direct practical application of the results obtained. Basic research reveals phenomena, processes, causal relationships and laws of nature, society and human thinking, and, above all, which aim to advance human knowledge and creation of the basic knowledge, which further serve as a basis for applied and development research. It has no direct commercial objectives.

Applied (application) research refers to experimental or theoretical work undertaken in order to acquire new knowledge, aimed at solving a practical task or achieving a practical goal. Applied research expands and deepens the existing knowledge in order to solve specific problems. It is carried out in order to investigate possible application of results of fundamental research or to establish new methods or procedures to be used to achieve a predefined goal. Therefore, applied research is focused towards the discovery of new scientific knowledge and application of the knowledge in order to achieve certain commercial objectives.

Razvojna (stručna) istraživanja, odnosno eksperimentalni razvoj je sistematski rad, utemeljen na znanjima stečenim osnovnim ili primijenjenim istraživanjima, odnosno praktičnom iskustvu, koje je, prije svega, usmjereno na uvođenje novih ili znatno poboljšanje postojećih postupaka, proizvoda i usluga. To su svi postupci koji se javljaju između izuma i proizvodnje: eksperimentisanja na crtežu i razvoj prototipova, eksperimenti, pilot-projekti, modeli, nova rješenja. Ova istraživanja imaju izrazito praktični cilj, njihovo osnovno obilježje je jasna namjena, te direktna i brzo postignuta korist u nekom uskom području. Razvojna istraživanja se još nazivaju i tehnološka usavršavanja.

Naučnoistraživački rad je sistematska stvaralačka aktivnost kojom se primjenom naučnih metoda stiču nove naučne spoznaje, odnosno stvaralački koristi postojeće znanje za nove primjene. To je stvaralački rad na osvajanju novih znanja, a cilj mu je podizanje opšteg civilizacijskog nivoa društva i korišćenje tih znanja u svim oblastima društveno-ekonomskog razvoja. Naučnoistraživačkim radom se bave naučnici i istraživači koji su izabrani u odgovarajuća naučna, naučno-nastavna i istraživačka zvanja.

Poslovni sektor obuhvata preduzeća (privredne subjekte) i organizacije čija je primarna djelatnost tržišna proizvodnja robe i usluga i njihova prodaja po ekonomskim cijenama, kao i istraživačko-razvojne jedinice u sastavu preduzeća.

Visoko obrazovanje obuhvata univerzitete sa jedinicama u sastavu, fakultetima, akademijama, naučno-istraživačkim institutima bez obzira na izvore finansiranja i pravni status. Ovom sektoru pripadaju i istraživački instituti i klinike koje su pod neposrednom kontrolom ili upravom visokoškolske ustanove.

Državni sektor obuhvata organizacije, službe i druga tijela osim visokog obrazovanja, koja društvu pružaju one besplatne usluge koje se po tržišnim uslovima ne bi mogle obezbjediti, a predstavljaju izraz ekonomske i socijalne politike društva ; prema definiciji ovaj sektor obuhvata aktivnosti administracije, odbrane i regulisanja javnog reda; zdravstvo, obrazovanje, kulturu i druge društvene usluge.

Sektor neprofitnih organizacija obuhvata netržišne privatne neprofitne organizacije koje domaćinstvima pružaju usluge bez naplate ili po niskoj cijeni. Ove organizacije mogu biti osnovane od strane od strane udruženja građana radi obezbjeđenja robe i usluga za članstvo udruženja ili radi opće svrhe.

Development (professional) research, that is, experimental development, represents systematic work, based on the knowledge acquired through basic or applied research or practical experience, which is primarily focused on the introduction of new or significantly improved existing processes, products and services. These are all actions that occur between invention and production: experiments on drafts and development of prototypes, experiments, pilot projects, models, new solutions. This research has a very practical objective, their main feature is a clear purpose and direct benefit achieved quickly and in a very narrow field. Developmental research is also called technological advancement.

Scientific research is a systematic creative activity whose goal is to gain new scientific insights through the application of scientific methods, that is, creative use of the existing knowledge for new applications. This is creative work on the acquirement of new knowledge, and the goal is to raise the general level of civilisation of society and to use this knowledge in all areas of socio-economic development. Scientific research is carried out by scientists and researchers who were elected in the appropriate scientific, scientific-teaching and research positions.

Business sector covers enterprises (business entities) and organisations whose primary activity is market production of goods and services and their sale at economically significant prices, as well as research and development units in the composition of enterprises.

Higher education covers universities with units in composition, faculties, academies and scientific research institutes, regardless of their funding sources and legal status. This sector also covers research institutes and clinics that are under the direct control or administration of higher education institutions.

Government sector covers organisations, services and other bodies, except higher education, that provide the society with free common services, which could not be provided under market conditions and which represent an expression of the socio-economic policy of the society; by definition, this sector covers activities of administration, defense and public order; health care, education, culture, recreation and other social services.

Sector of non-profit organisations covers non-market private non-profit organisations which provide households with services free of charge or at low prices; these organisations may be established by citizens' associations in order to provide association members with goods and services or for the general purpose.

Istraživači su stručnjaci angažovani na stvaranju novih znanja, metoda i sistema, te provođenju istraživačkih projekata.

Stručni saradnici su zaposleni sa visokim obrazovanjem, koji direktno učestvuju sa istraživačima pri izvršavanju istraživačko - razvojnih zadataka, ali nisu nosioci istraživačko – razvojnih projekata.

Tehničko osoblje su zaposleni koji obavljaju tehnički dio istraživačko - razvojnog zadatka, pod nadzorom istraživača. Stepen obrazovanja je u pravilu srednji, ali može biti i viša i visoka škola, u zavisnosti od standardizacije tehničkih zadataka.

Rukovodeće osoblje su zaposleni koji se veći dio radnog vremena bave upravljačko – organizacijskim poslovima; u suprotnom ih razvrstajte među istraživače ili stručno osoblje.

Drugo osoblje (pomoćno) su zaposleni koji obavljaju sekretarske i druge administrativne poslove (administrativno osoblje koje se uglavnom bavi finansijskim i kadrovskim poslovima i uopšte administracijom), ako je njihov rad direktno povezan sa istraživačko - razvojnim projektima. Tu se uključuju pod istim uslovima i rukovodioci mašina i uređaja i industrijski proizvođači i sastavljači.

Ekvivalent pune zaposlenosti se izračunava za osobe koje rade kraće od punog radnog vremena na poslovima istraživanja i razvoja. Zaposleni sa punim radnim vremenom odgovaraju jedinici ekvivalenta pune zaposlenosti.

Ukupni izdaci za istraživanje i razvoj koji obuhvataju sva finansijska sredstva potrošena za istraživanje i razvoj čine:

1) tekući izdaci (troškovi) koji obuhvataju:

a) troškove rada i troškove naknada zaposlenima (bruto plate i naknade bruto plata za sve zaposlene u IR djelatnosti; druge naknade zaposlenima u IR, npr. stipendije, nagrade i ostalo.

b) ostale tekuće troškove (materijalne troškove na istraživačko - razvojni rad, sirovine, materijal, energija; isplate na osnovu ugovora o djelu i autorskih ugovora; dnevnice, putne troškove, reprezentaciju i druge izdatke.

2) **investicijski izdaci** koji obuhvataju izdatke za zemljište i građevinske objekte; mašine i opremu; patente, licence, studije i projekte; softver i hardver (koji podrazunjeva ukupne troškove vezane za nabavku računara, uređaja, sistema, komponenti i opreme, kao i troškove nabavke ili razvijanja softvera za vlastite potrebe) i ostale izdatke.

ZNAKOVI

- nema pojave

Researchers are professionals engaged in the creation of new knowledge, methods and systems, and also in the management of the projects concerned.

Research associates are employees with completed higher education, who directly participate alongside researchers in the performance of research and development activities.

Technicians are employees who perform the technical part of the research and development task, under the supervision of researchers. Education level is generally secondary, but may be higher, depending on the standardisation of technical tasks.

Management refers to employees dealing mainly with managerial and organisational tasks. Otherwise, they should be classified in the category of "researchers" or "research associates".

Other supporting staff are employees performing secretarial and other administrative tasks, insofar as their activities are a direct service to research and development projects. This category includes also, under the same provisions, plant and machine operators, and industrial manufacturers and assemblers.

Full-time equivalent was calculated for persons who were engaged shorter than full – time employment on research and development jobs. Full-time equivalent for persons engaged in full-time employment on R&D is equal to the unit of full time equivalent.

Total expenditure for research and development, which includes all funds expended for research and development, are:

1) current expenditures (costs) that include:

a) labor costs and costs of compensation of employees (gross salaries and allowances of gross salaries for all those employed on R&D activities, other compensation of those employed in R&D, such as fellowships, awards, and other costs).

b) other current costs (material costs of research and development activities – raw material, energy, payments based on temporary service contracts and copyright agreements, daily wages, travelling allowances, representation and similar, and other costs).

2) **Capital expenditures** which cover expenditures on land and buildings, machinery and equipment, patents, licences, studies and projects, software and hardware (which means total expenditure on purchase of computers, devices, systems, components and equipment, as well as expenditure on acquisition or development of software for own needs), and other expenditures.

SYMBOLS

- no appearance